

Gemeente **Heerde**

Beleidsmatige ontwikkelingen per programma

→ www.heerde.nl

Onderstaand worden per programma de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen – landelijk, regionaal of lokaal- voor de komende jaren beschreven.

1. Bestuur

Bestuurlijke samenwerking

Op korte termijn zal verder gesproken worden over het rapport van de verkenner over de Kop van de Veluwe. Dit zal mede bepalend zijn hoe verdere stappen worden gezet in een onderzoek naar mogelijke samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering.

Daarnaast willen we de samenwerking binnen H20 op de diverse samenwerkingsverbanden blijven continueren.

De gemeente Heerde maakt deel uit van twee belangrijke strategische regio's. Beide regio's hebben hun ambities vertaald in strategische agenda's. Aan deze ambities zal de komende jaren uitvoering worden gegeven. Daarbij komt dat beide regio's met het rijk een regiodeal hebben afgesloten. Deze regiodeals zijn een impuls voor de realisatie van de strategische ambities, maar vragen van alle deelnemers ook inzet.

Veiligheid

De laatste jaren laten een positieve trend in onze veiligheidscijfers zien. We koesteren deze ontwikkeling, maar blijven in samenspraak met de politie alert.

De brandweer is ondergebracht bij de veiligheidsregio en maakt onderdeel uit van een grootschalige bezuinigingsoperatie. Dit zal ook voor Heerde effect hebben (o.a. het lokale duikteam). De komende periode wordt duidelijk hoe de voorgenomen bezuinigingen uitwerken.

Verder is de brandweerkazerne in Wapenveld aan reconstructie toe (mede door de eisen van het nieuwste wagenpark). De komende tijd wordt bezien op welke wijze de kazerne hierop kan worden aangepast.

Inwonersparticipatie / democratische vernieuwing

In 2020 zal gewerkt worden aan het opstellen van een visie op het gebied van inwonersparticipatie en democratische vernieuwing. De afgelopen periode hebben de trainees onderzoek gedaan over inwonersparticipatie waaruit aanbevelingen zijn gekomen. Dit zal betrokken worden bij de ontwikkeling van een visie.

Communicatie

Communicatie zal ook de komende jaren een belangrijk speerpunt zijn. Momenteel is een corporate communicatievisie in voorbereiding waarbij het woord "samen" centraal zal staan, waarbij goede informatievoorziening en herkenbaarheid belangrijke thema's zijn. Ook zal blijvend gewerkt worden met een meelesgroep om het begrip verder te borgen in de organisatie.

Dienstverlening

Onze doelstelling is om onze dienstverlening vriendelijk, betrokken, adequaat, tijdig en deskundig te laten zijn. Er is een visie in voorbereiding hoe we deze doelstellingen willen realiseren en hoe we op het gewenste niveau komen en blijven waarbij onze dienstverlening zowel digitaal als fysiek plaats zal blijven vinden om aan te sluiten bij de behoefte van de klant.

2. Bedrijfsvoering

Financiën

Het perspectief voor de komende jaren is om een blijvende gezonde financiële huishouding te houden. Een belangrijke ontwikkeling is de aanstaande herverdeling van het gemeentefonds en de realisatie van de ingezette bezuinigingen voor de komende jaren. Afhankelijk van realisatie en uitkomsten zal bijsturing moeten plaatsvinden.

Control

De implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording is onderhanden. Implementatie vindt plaats ingaande boekjaar 2021.

Belastingen

De invoering van de Omgevingswet heeft zijn effect op de legesverordening en het proces m.b.t. de inwinning van de objectgegevens. De invoeringsdatum was 1-1-2021 en is uitgesteld. De nieuwe inwerkingtredingsdatum is 1-1-2022;

Voor de herziening van het gemeentelijk belastinggebied liggen de onderstaande 3 beleidsopties voor die landelijk nader worden onderzocht:

- Een verruiming van het gemeentelijk belastinggebied (het gemeentefonds neemt met hetzelfde bedrag af);
- Een verbreding van de belastinggrondslag voor de OZB;
- Modernisering en uitbreiding van de overige gemeentelijke belastingen, door deze af te stemmen op actuele maatschappelijke opgaven.

Implementatie is voorzien vanaf 2023 of later. Bestuurlijk volgen wij de ontwikkelingen en neem u als raad hierin mee.

Landelijk doen zich een aantal ontwikkelingen voor die een aanzienlijke inspanning en effect kunnen hebben op onze automatisering. Denk hierbij aan een wijziging in de rechtsbescherming bij een tegengesteld belang m.b.t. de WOZ-waarde (huurder versus eigenaar; 2021/2022) en de invoering samenhangende objectenregistratie (samenvoeging WOZ, BAG en BGT; 2021-2025).

Inkoop

In 2020 zal onderzoek worden gedaan of het haalbaar is om het manifest verantwoord inkopen te ondertekenen. Haalbaarheid zit er vooral op wat dit in de praktijk betekent en aan welke criteria we moeten voldoen. Inkoop participeert daarnaast in een werkgroep om onze gemeente Fairtrade gemeente te laten worden. Doelstelling is om in 2020 nog Fairtradegemeente te worden. Onze inkopen zullen daarop worden afgestemd. Dit geldt eveneens voor circulariteit.

Basisadministraties

De komst van de nieuwe Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) geeft nieuwe verplichtingen maar zeker ook mogelijkheden om stap voor stap de verschillende basisadministraties met een geo component op elkaar aan te laten sluiten en op termijn deze informatie voor een groot publiek beschikbaar te maken.

Streekarchief

In samenwerking met onze partners in het Streekarchief (Hattem en Epe) wordt invulling gegeven aan de verplichting om gebruik te maken van een e-depot. Het is nadrukkelijk de bedoeling om te kijken of we bij de uiteindelijke oplossing kunnen samenwerken met meer partners of samenwerkingsverbanden.

3. Ruimte, Wonen en Ondernemen

Omgevingswet

Hoewel de invoering van de Wet opnieuw is uitgezet tot 1 januari 2022, gaan de voorbereidingen gewoon door. Wel is door de Coronapandemie het overleg en participatie met de samenleving opgeschort.

We gaan richting een integrale ruimtelijke benadering vanuit de nieuwe Omgevingswet, die gericht is op een mondiger inwoner, die meer geserved en gefaciliteerd wordt door de overheid.

De ruimtelijke regels worden eenvoudiger en transparanter.

Daarin spelen naast gezondheid, veiligheid ook circulariteit en duurzaamheid een belangrijke rol.

Recreatie & Toerisme

Voor ontwikkeling van dit beleidsterrein zijn we aangesloten bij de regionale initiatieven Visit Veluwe en het programma Vitale Vakantieparken. Beide projecten hebben een stevige en ambitieuze agenda, die de nodige middelen (budget en capaciteit) zal vergen, waarbij wordt opgemerkt dat Visit Veluwe ter ondersteuning een regiodeal met het rijk heeft afgesloten.

Duurzaamheid

Hierbij gaat het om CO2-reductie, gasloze woningen, energieneutraal, afval is nieuwe grondstof.

Wat voor impact de RES voor Heerde gaat hebben is nog niet duidelijk. Vraag is ook of dit deze collegeperiode gaat worden ingevuld. Een andere ambitie in dit verband betreft het verduurzamen van bedrijventerreinen.

Wat ons dwars zit in onze bouwopgaven en lopende initiatieven is de stikstofbeperking (Ennerveld, Great, Lagemaat en grotere woningprojecten o.a. in Wapenveld), waar voorlopig ook nog geen definitieve oplossing voor lijkt te komen.

Verwacht wordt dat er provinciale stikstofbanken komen die kunnen worden verdeeld, waarbij het Rijk op voorhand 20% wil afromen voor strategische projecten (Lelystad?) Zorg is en blijft de indeling van het luchtruim i.v.m. de komst van de luchthaven Lelystad.

Wonen

De woonagenda is bestuurlijk vastgesteld. In onze woonagenda hebben we een stevige opgave om (sociaal) wonen meer en beter mogelijk te maken.

Vanuit de samenleving zien we een goed aanbod aan initiatieven hiervoor.

Wat blijft voor Heerde zijn behoud agrarisch landschap en leefbaarheid van de buitengebieden

Onze eerste invulling met bouwen ligt dus binnen de bebouwde kommen en niet in de buitengebieden.

Centrumontwikkeling Heerde

In het kader van de herontwikkeling van de (oude) gemeentewerf ligt er een plan om te komen tot een grootschalige aanpak van het centrum dorp Heerde (inclusief gebouw Van Setten/Van Loenen). Hierbij zijn verschillende stakeholders en belangen betrokken.

Ondanks de complexiteit van het plan, zien wij vooruitgang en willen wij de komende jaren bestuurlijk inzetten op realisatie van dit ambitieuze project.

Klimaatadaptatie

De klimaatverandering vraagt de komende periode meer en meer aandacht en inzet van ons gemeente. Om tot een goed plan te komen werken we samen met de gemeenten in de waterschapsregio Vallei en Veluwe aan een Regionaal (klimaat)Adaptatie Plan. Hoe zorgen we dat we prettig kunnen blijven wonen, bedrijven kunnen blijven werken, aangenaam kunnen recreëren, basisfuncties veilig kunnen gebruiken en gebruik kunnen maken van ons natuurlijke systeem, in tijden van (extreem) droge en (overvloedige) natte perioden. Dit zal resulteren in afspraken die opgenomen worden in een werkplan.

Eikenprocessierups, exotenbestrijding en biodiversiteit

Ondanks de diverse maatregelen die we nemen, zullen we ook de komende jaren de eikenprocessierups als de Japanse duizendknoop niet volledige uit ons straatbeeld kunnen wegnemen. Tegelijkertijd willen we ook uitvoering geven aan het behouden van de kwaliteit en vergroten van de biodiversiteit in onze gemeente. Zo doen we mee aan het project Gemeenten adopteren soorten van IVN Gelderland en de provincie waardoor we een actieplan krijgen. Ook ontvangen we subsidie van de provincie voor uitvoering van de regeling landschap en biodiversiteit, waarvoor we de komende jaren meerdere projecten starten in samenwerking met bewoners om het verhogen van de biodiversiteit binnen de gemeente Heerde te stimuleren.

Verkeer- en vervoerplan

Het huidige Gemeentelijke Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) dateert van 2007. Het plan wordt in 2020 geactualiseerd waarbij aangesloten wordt bij het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 'Veilig van deur tot deur'. Een belangrijke pijler in het SPV is de keuze voor risicogestuurd verkeersveiligheidsbeleid. Ook de resultaten van de in maart 2020 gehouden enquête naar de beleving van de verkeersveiligheid in de gemeente Heerde worden hierin meegenomen. Relevante regionale en provinciale beleidsinformatie zoals de recent opgestelde 'Visie voor een bereikbaar Gelderland' zal ook opgenomen worden in het GVVP.

Afvalstoffen

Onze ambitie is, net als de andere ROVA-gemeenten, een afvalloze samenleving. Dit is geconcretiseerd in beleidsdoelen en –maatregelen (VANG-beleid). Daar voldoen we ruim aan, maar het kan nog beter. Maatregelen om het afval te verminderen, meer hergebruik en meer circulariteit maar ook extra handelingen om grondstoffen te scheiden en de introductie van een belasting op de verbranding van restafval, leiden niet tot kostenreductie voor de inwoner. Ondanks dat we het goed doen. Bovendien zijn we afhankelijk van de internationale markt voor grondstoffen, waardoor op dit moment de opbrengsten onder druk staan. Wij blijven hameren op afvalscheiding en afvalvermindering, omdat we dit belangrijk vinden maar ook om te zorgen dat inwoners minder meerkosten krijgen.

4. Sociaal maatschappelijk

Aanpak 0-100+

De gemeente Heerde heeft ervoor gekozen om in het sociaal domein met de ketenpartners de transformatie te maken binnen de aanpak 0-100+ via een samenwerking in één locatie voor 0-100. Hierbij werken de medewerkers, zowel gemeentelijk als in dienst bij ketenpartners, samen onder gemeentelijke aansturing. Hierdoor kunnen we sneller inspelen op de snel veranderende samenleving en de behoeftes die hier aangegeven worden. We werken vanuit een normaliserende probleemgerichte aanpak waarbij eigen kracht en samenredzaamheid centraal staan. De centrale locaties in Heerde en Wapenveld zullen herkenbare plekken zijn waar inwoners laagdrempelig terecht kunnen voor vragen en ondersteuningsmogelijkheden. Uitgangspunt bij het inzetten van personeel in de aanpak 0-100+ is dat de inzet budgettair neutraal plaatsvindt. Uiterlijk januari 2021 is de locatie in Heerde in gebruik voor de aanpak 0-100+. Voor Wapenveld is de ontwikkeling van de locatie 0-100+ onderdeel van de nieuw te realiseren Hof van Cramer.

Met de realisatie van de aanpak 0-100+ zetten we een belangrijke stap in het vormgeven van de transformatie. De komende jaren werken we aan de versterking en doorontwikkeling van deze aanpak. Ook vragen de ontwikkelingen in het zorg- en ondersteuningslandschap om aanvullende kaders voor verdere doorontwikkeling. Daarbij kan worden gedacht aan doorontwikkeling op het gebied van preventie en vroegsignalering, samenredzaamheid, meedoen en het werken vanuit inwonersperspectief. In het ontwikkelen van het kaderdocument 2022-2025 voor het sociaal domein wordt gehoor gegeven aan de behoefte aan aanvullende kaders. Daar waar mogelijk zal er gewerkt worden met concrete doelstellingen en bijbehorende indicatoren waarmee we resultaten kunnen meten.

Algemene voorzieningen

De algemene voorzieningen op het gebied van de Wmo zullen vanaf 2021 zoveel mogelijk geïntegreerd worden in de nieuwe aanpak 0-100+. Naast de preventieve en welzijnsactiviteiten zullen ook lichtere ondersteuningsmogelijkheden in de vorm van dagbesteding en individuele begeleiding geboden worden vanuit de aanpak 0-100+. Uitgangspunt daarbij is dat we onze inwoners zo lang mogelijk kunnen laten meedoen in onze samenleving. Daar waar meer of specifieke expertise nodig is zal er binnen de aanpak 0-100+ makkelijk op- en afgeschaald worden naar maatwerkconstructies. Huishoudelijke hulp zal in 2021 nog via een algemene voorziening worden geboden en in afwachting van landelijke ontwikkelingen en financiën werken we scenario's uit voor een financieel beheersbare voorziening op het gebied van huishoudelijke hulp. Ook hier blijft ons uitgangspunt om inwoners zoveel mogelijk zelf huishoudelijke taken te laten uitvoeren waar men dat kan.

Vrijwilligers en Mantelzorgers

De rol van informele zorg wordt steeds belangrijker. We willen de mensen die deze informele zorg verlenen, vrijwilligers en mantelzorgers, zo goed mogelijk ondersteunen. Hierbij staat evenwicht tussen draagkracht en draaglast centraal. Door samenwerking met het vrijwilligersplatform en door gebruik te maken van de mantelzorg- en

vrijwilligerscoördinator kunnen we steeds sneller, gericht en toepasbaarder ondersteuning inzetten om mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen daar waar dat nodig is. Ons beleid is erop gericht om hier bewuster aandacht aan te geven en vroegtijdig signalen en ideeën op te halen om ondersteuning effectief in te kunnen zetten.

Jeugd

We blijven ons richten op het realiseren van een gezond en positief opvoedklimaat, passende ondersteuning voor kinderen en gezinnen waarbij aangesloten wordt bij de leefwereld, en alle kinderen gaan naar school en kunnen meedoen in de samenleving. We zetten hierbij in op het beheersbaar houden van de budgetten. In 2019 is een GZ-psycholoog toegevoegd aan Team Jeugd om de indicaties, van vooral de huisarts, te doen terugdringen. In 2019 hebben we hier al een voorzichtige positieve ontwikkeling geconstateerd en we gaan er van uit dat dit zich in 2020 verder ontwikkeld.

Ook monitoren we het aantal voorzieningen dat wordt afgegeven met de daarbij behorende kosten, zodat we op tijd in kunnen grijpen als dit uit de pas dreigt te lopen. En willen we de komende jaren nog meer inzetten op preventie om daardoor Zorg in Natura (ZiN) af te kunnen wenden.

De Coronacrisis heeft ook haar effect op het gebied van Jeugd. Het kan zijn dat we in het najaar 2020 en voorjaar 2021 te maken gaan krijgen met uitgestelde zorgkosten. Dit omdat de huidige trajecten van kinderen in zorg niet altijd (optimaal) doorlopen kunnen worden. De zorgtrajecten zouden hierdoor langer kunnen doorlopen waardoor er meer herindicaties zullen moeten worden afgegeven. Onduidelijk is nog hoe groot dit volume zal zijn en ook in welke mate we hiervoor gecompenseerd gaan worden door het Rijk. Dit kan gevolgen hebben voor de (beleids)doelen die we de komende jaren willen bereiken en/of de stijgende zorgkosten.

Werk en Inkomen

De komende jaren zullen we voor Participatiewet Werk en Inkomen de ingezette lijn van onze dienstverlening voortzetten. We bewaken de invloed van de Coronacrisis op de plaatsingen van werkzoekenden en de (mogelijke) groei van het aantal bijstandsuitkeringen. We anticiperen hierop door alternatieve dienstverlening in te zetten zoals het online aanbieden van cursussen. Speciale aandacht is er voor de groep statushouders die uitkeringsgerechtigd is, van onze re-integratiekandidaten is dit 40% dus wij zullen hier blijvend inzet op blijven plegen om ook deze groep richting de arbeidsmarkt te begeleiden. Ook zetten we de komende jaren in op armoedebestrijding. Het plan van aanpak Armoedebestrijding en schulddienstverlening wordt uitgevoerd zoals gepland waarbij er meer prioriteit ligt op interventies die mensen met financiële problemen stimuleren zich te melden bij de gemeente, zoals vroegsignalering en communicatie.

Basismobiliteit/vervoer

Het leerlingenvervoer is, evenals het dagbestedings- en jeugdwetvervoer, meerjarig begroot met als uitgangspunt de begroting van PlusOV. De voor 2020 en verder doorgevoerde bezuinigingen bij PlusOV en reële toerekening per vervoersstroom hebben hun weerslag op deze posten. In positieve zin voor het leerlingenvervoer, in negatieve zin voor het dagbestedings- en jeugdwetvervoer. Dit zogeheten routegebonden vervoer is een open eindfinanciering. De gemeente heeft een vervoersplicht als de aanvrager aan de voorwaarden van de daarvoor bedoelde regelgeving voldoet. In het leerlingenvervoer wordt gekeken of leerlingen via het project Samen reizen geleid kunnen worden naar zelfstandig reizen. Hiervoor is een subsidie van de provincie beschikbaar. Dit project zou in 2020 starten, maar door de Coronapandemie is dit stopgezet. Een nieuwe datum om dit project te hervatten is nog niet bekend.

Sport

Er ligt een lokaal sport- en beweegakkoord. Dit akkoord is opgesteld om zo nog meer inwoners van onze gemeente te stimuleren in beweging te komen en bewust te maken van de positieve impact van beweging en sport.

De eerste onderdelen die in 2021 opgepakt gaan worden zijn: inclusief sporten en

bewegen, positieve sport- en beweegcultuur en vitale sport- en beweegaanbieders. Het is een dynamisch document. Op basis van de actualiteit en omstandigheden kan het akkoord worden aangepast. De onderdelen vanuit het lokaal sport- en beweegakkoord zullen ook worden meegenomen in de nieuwe Nota Sport en Bewegen.

Onderwijs

In 2020 zal het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs worden vastgesteld inclusief de bijbehorende investeringen voor de komende jaren. Hier zal vanaf januari 2021 daadwerkelijk invulling aan moeten worden gegeven. Een groot aantal scholen is gebouwd in de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw en zijn technisch gezien aan vervanging toe.

Accommodatiebeleid

De in 2017 door de raad vastgestelde Kadernota Accommodatiebeleid loopt tot en met 2021. Dit betekent dat er in 2021 een nieuwe Nota moet worden opgesteld.

Cultuurplein/bibliotheek

De mogelijkheden om de voorgenomen ombuiging voor Cultuurplein en bibliotheek te realiseren zijn door beide organisaties onderzocht en heeft vergaande consequenties. Het Cultuurplein heeft een belangrijke rol in Heerde, is zichtbaar in het sociale domein, verbindend op gebied van culturele partijen en het Platform Kunst en Cultuur en zorgt voor een goed cultureel aanbod. De bibliotheek is een belangrijke basisvoorziening, inspiratiebron en ontmoetingsplek voor lezen, leren en informeren. Bestrijding van laaggeletterdheid is een actueel thema waarbij we de bibliotheek hard nodig hebben. Om zowel het Cultuurplein als de bibliotheekvestigingen in Heerde en Wapenveld te behouden willen wij de voorgestelde ombuiging heroverwegen.

Hof van Cramer

Een extern onderzoek naar de haalbaarheid van de Hof van Cramer is recent opgeleverd. De uitkomsten van dit rapport zullen de komende periode met alle betrokken stakeholders besproken worden. Dan wordt ook duidelijk of en in welke omvang deze ambitieuze ontwikkeling voor het centrum van Wapenveld kan plaatsvinden.

Beheerstichting De Heerd

Momenteel lopen er gesprekken met de Beheerstichting en de andere betrokken partijen om te komen tot duurzame oplossingen in het beheer van De Heerd. Onderdeel van dit traject vormt een onderzoek naar de verbreding van de rol van de Beheerstichting. Hierbij valt te denken dat de Beheerstichting ook andere accommodaties gaat beheren (bijv. Faberhal en Rhijnsberg).

De uitkomsten van dit onderzoek zullen binnenkort bestuurlijk op tafel komen en zullen na verwachting voor de gemeente budgettaire consequenties hebben.

5. Overhead

Personeel

Een belangrijk speerpunt voor de komende jaren is om aantrekkelijk te blijven op de arbeidsmarkt. Ook wij merken dat de arbeidsmarkt krap is wat betekent dat wij concurrerend en interessant moeten blijven voor werkzoekenden. Hier spelen we ook in door te zorgen voor goede arbeidsvoorwaarden en omstandigheden en door het aanbieden van traineeplaatsen.

ICT

De samenwerking met onze partner gemeenten in H2O verband is niet vrijblijvend. Om de vruchten te kunnen plukken van de samenwerking zullen niet alleen systemen maar ook processen geüniformeerd moeten worden. Om voorbereid te zijn op een omgeving die continu in beweging is en steeds verder digitaliseert, is het nodig om stil te staan bij de beelden en mogelijkheden van deze toekomst. Met de temporisering van M2A wordt ruimte gecreëerd om aan de uniformering en toekomstbestendigheid voldoende aandacht te kunnen geven. Data ontsluiten voor besluitvorming en waar mogelijk toegankelijk maken voor inwoners vraagt een goede beheersing van deze data. De vertaling van

toekomstbeelden naar een bestendig ICT landschap, gegevensmanagement en een inrichting van applicaties waarmee processen optimaal ondersteund worden vraagt om experts. In de toekomst zal de O&I capaciteit dan ook uitgebreid worden met deze experts. De optie om de H2O samenwerking op het gebied van automatisering en informatisering uit te breiden met Nunspeet en Elburg wordt onderzocht. Door de Corona maatregelen is er druk ontstaan om de ondersteuning van beeldbellen te verbeteren. Door extra middelen in te zetten zullen de benodigde upgrades hiervoor versneld uitgevoerd worden.